Oplegger bij Bestuursovereenkomst intenties samenwerking NOVEX Schipholregio
voor BRS B 29 september 2022

Inleiding
Maandag 10 oktober ondertekenen de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de voorzitter van de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS), tevens namens de provincie Noord-Holland, als trekkers van de NOVEX-Schipholregio de Bestuursovereenkomst. De andere betrokken ministers hebben vooraf getekend. Met deze ondertekening zetten partijen een grote stap in de verbreding en verdieping van de interbestuurlijke samenwerking tussen het Rijk, provincies en gemeenten in de Schipholregio. De overeenkomst is een belangrijke piketpaal richting de verdere uitwerking van het plan van aanpak voor de NOVEX-Schiphol.

In deze memo gaan we kort in op de aanleiding en het doel van de samenwerking, aandachtspunten voor de verdere uitwerking en het vervolgproces.

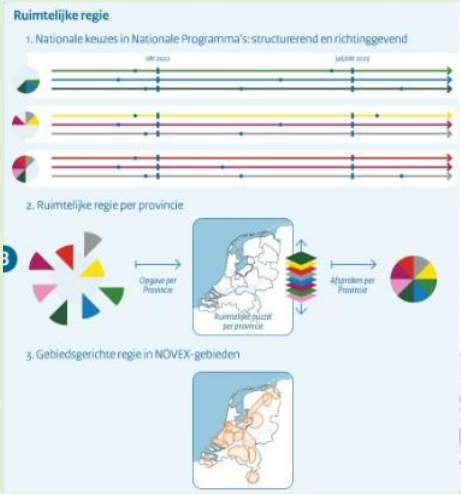
Aanleiding en doel van de samenwerkingsafspraken
Schiphol ligt in een economisch, krachtige regio. De regio is gebaat bij internationale verbondenheid. Een verbondenheid waar Schiphol een belangrijke bijdrage aan levert. Tegelijkertijd heeft de aanwezigheid van de luchthaven ook een impact de kwaliteit van de leefomgeving van omwonenden en brengt de luchthaven beperkingen met zich mee voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Eind 2021 maakten het Rijk, provincies en gemeenten werkafspraken over de gewenste interbestuurlijke samenwerking. Aanleiding was het advies van Van Geel. Partijen samen zijn gebaat bij het gezamenlijk afstemmen en afwegen van keuzes in maatschappelijke opgaven, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheden, maar ook vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leefbaarheid en veiligheid.

In de Bestuursovereenkomst die nu voor ligt staat de balans centraal tussen een gezonde leefomgeving en duurzame connectiviteit. Daarnaast staat de verbinding met de diverse opgaven in de Schipholregio beschreven. Daarmee bouwt de overeenkomst voort op de eerder gemaakte werkafspraken en geldt deze als opmaat naar de NOVEX Schiphol. De Bestuursovereenkomst en de uitwerking ervan binnen de NOVEX Schiphol vraagt een integrale gebiedsgerichte aanpak op diverse beleidsvelden en tussen verschillende programma's. Dat heeft ertoe geleid dat ook de ministeries van VRO, EZK en LNV zich bij deze afspraken aansluiten.

Ruimtelijke regie Schipholregio
In de Schipholregio komen alle sporen samen uit de Kamerbrief over nationale regie in de ruimtelijke ordening van Minister De Jonge (17 mei 2022). Al die opgaven krijgen een plek via programma's in de verschillende NOVEX-programma's, de ruimtelijke puzzels die de provincies moeten leggen en de provinciale programma's landelijk gebied.

Ruimtelijke regie in de Schipholregio

4 x NOVEX
- Schiphol
- MRA verstedelijking
- NZKG
- Groene Hart

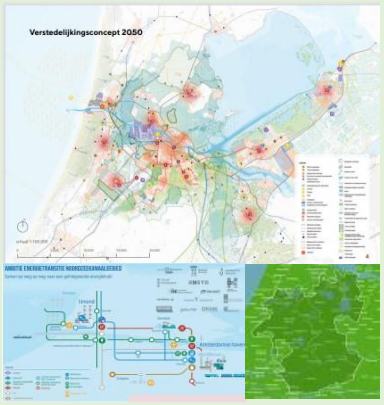

4 x
ruimtelijke puzzel

4 x een PPLG

Schipholregio

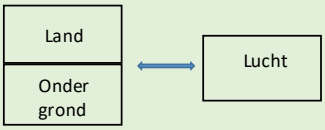
Omgevingswet

combineert 26 bestaande wetten voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water (Omgevingsrecht

In het gebied komen land en lucht samen

Vestigingsvoorwaarde
- Multimodale hub
- Internationaal knooppunt
- Terugdringen korte vluchten naar treinverkeer
- Internationale treinen en ruimte op het spoor
- NZ-lijn voor betere bereikbaarheid met centrum
- HOV inzetten op ZWASH en ruimte op het spoor maken
- Logistiek
- Congresfunctie
- SADC
- Werkgelegenheid
- Duurzame luchthaven in 2030
- Duurzame luchtvaart

Maar ook leefomgevingskwaliteit:
- Impact op klimaat, natuur/milieu, gezondheid
- Minder hinder (geluid; luchtkwaliteit)
- Stikstof
- Krimpende milieucontouren (alle luchtvaart emissies)
- Ruimtelijke beperkingen (EV, geluid, hoogte)
- Maatwerk
- Vitaliteit belast en beperkt gebied
- Verrommeld glasgebied
- Reservering Kaagbaan laten vallen

Wet luchtvaart
Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB)
Luchthavenverkeerbesluit Schiphol (LVB)

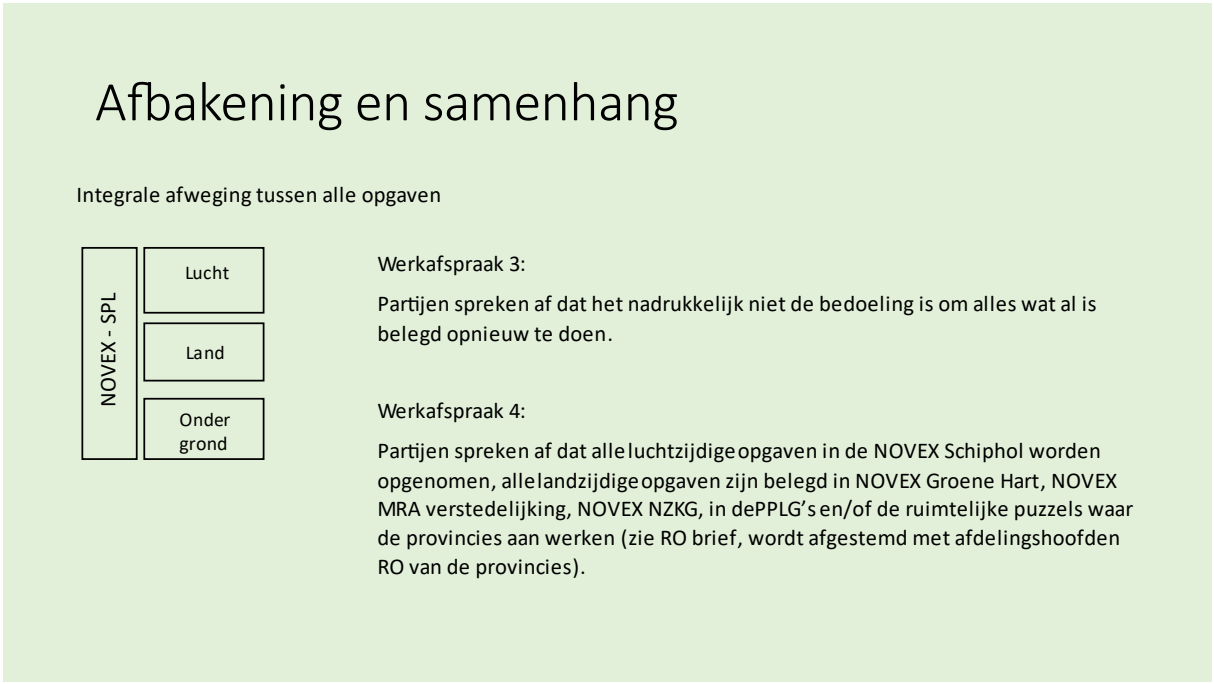
Luchtruimherziening (LRH)
Meer ruimte in het luchtruim en minder hinder op de grond.

Vanuit de BRS is bestuurlijk de opdracht meegegeven om meer samenhang aan te brengen tussen de opgaven en daarbij – waar mogelijk - gebruik te maken van bestaande structuren en lopende programma's. Inhoudelijk gaat het om de samenhang tussen de landzijdige en luchtzijdige opgaven en maatschappelijke belangen. De BRS zet hierbij in op een pragmatische insteek, borgen dat er afstemming is tussen:

- de programmamanagers van de vier NOVEX-gebieden
- de afdelingshoofden RO van de vier provincies (verantwoordelijk voor de ruimtelijke puzzels)
- de programmamanagers voor de provinciale programma's landelijk gebied

Samenhang luchtzijdige en landzijdige opgaven
Via haar zienswijzen heeft de BRS afgelopen jaren aandacht gevraagd voor het ontbreken van de samenhang tussen luchtzijdige en landzijdige opgaven. Ook juridisch zijn beide uit elkaar getrokken. De NOVEX Schipholregio moet deze verbinding herstellen, opgaven in samenhang plaatsen, elkaar waar mogelijk versterken en de schuurpunten inzichtelijk maken. Dit maakt het mogelijk om een integrale afweging te maken en beweging te creëren in de uitvoering.

Zoals in de bestuursovereenkomst is aangegeven hanteren we bij de uitwerking twee heldere principes voor de afbakening en samenhang.

<u>Aandachtspunten voor uitwerking</u>
De BRS pleit al meerdere jaren consistent voor meer samenhang en de noodzaak tot integrale afweging van maatschappelijke belangen. Schaarste noopt tot keuzes, niet alles past. Dat doet de BRS via twee strategische thema's waarop de BRS de samenwerking met het Rijk wil versterken:

- Duurzame internationale connectiviteit
  (bijdrage luchthaven en luchtvaart aan welvaart &welzijn)
- Leefomgevingskwaliteit
  (impact van luchtvaart en de luchthaven op de leefomgeving)

Met de ondertekening van deze bestuursovereenkomst zet de BRS een belangrijke stap om de aandacht voor de balans tussen een gezonde leefomgeving en duurzame connectiviteit te borgen binnen de interbestuurlijke samenwerking. De nadere uitwerking van de Bestuursovereenkomst binnen de NOVEX Schipholregio vraagt echter nog wel aanscherping. Ten aanzien van de leefomgevingskwaliteit vraagt de BRS aandacht voor de onderliggende systematiek. De BRS wil af van 'quick fixes' en wil toewerken naar een robuuste discussie over de basisleefkwaliteit en de rol van luchtvaart daarbinnen. Borging van een helder instrumentarium voor zowel luchtvaart en de ruimtelijke ordening. Eenduidig en uitvoerbaar. Instrumenten die daadwerkelijk bijdragen aan de bescherming en verbetering van de kwaliteit van de gezonde leefomgeving van inwoners in de

Schipholregio. Dat er via laaghangend fruit eerste stappen worden gezet onderschrijft de BRS. Maar voorkomen moet worden dat de fundamentele opgave en het lange termijn doel uit beeld raakt.

Naast oog voor een gezonde leefomgeving, wil de BRS ook oog voor de toekomst van luchtvaart en de luchthaven binnen een geïntegreerd mobiliteitssysteem. Het maatschappelijk belang van de luchtvaart en luchthaven zijn niet scherp in beeld. Hoe ziet de mobiliteit van de toekomst er uit? Multimodaal, duurzaam? Welke rol speelt luchtvaart daar in? Welke infrastructuur is daarvoor nodig? Wat voor luchthaven hoort daar bij? Dit bredere maatschappelijke belang (welvaart & welzijn) lijkt te worden ondergesneeuwd, maar is wel bepalend voor de (milieu)ruimte die Schiphol in de toekomst nodig heeft. In de uitwerking van de bestuursovereenkomst zal de BRS hier aandacht voor vragen.

<u>Conclusie</u>
Met het ondertekenen van deze bestuursovereenkomst zet de BRS een mooie stap om haar twee strategische thema's in de uitvoering te borgen. Bestuurlijk is afgesproken dat we de tekst van het akkoord niet bediscussiëren maar accenten en aandachtspunten benoemen die de kwartiermakers meenemen bij de uitwerking van de NOVEX Schipholregio. Het voorstel is dan ook om de voorzitter dit akkoord namens de BRS te laten tekenen.